

25. juni 2016

UKA 2016 / 78

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut matumuuna saqqummiunneqarpoq:

Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut peqquneqassasut Inatsisartut peqqussutaata nr. 12, 19. November 2007-imeersup Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik attartortittakkanik inissiatut imaluunniit illutut nammineq pigisatut tigusisarneq pillugu, aalajangersakkat allanngortinneqassasut ilaqutariit ataatsit illui tuniniaanermi akitinneqartut kisiisa atorlugit tiguneqarsinnaalersillugit.

(Steen Lyngé, Atassut)

Pisortat illuutaannik attartortup ullumi illu attartukkani pigisatut tigusinnaavaat. Inatsisartut peqqussutaat nr. 12, 19. November 2007-meersoq aallaavingalugu attartortut ataasiakkaat pisortat iniutaannik attartukkanik pisisinnaalersinneqarput.

Maannakkut inatsisini atuuttuni immikkoortinneqanngillat ini attartugaq inissiamiittuunersoq pingasunik amerlanerusunilluunniit ininik attartugassassartalinni imaluunniit ini ilaqutariit ataatsit illugineraat.

Ilaqutariinnut ataatsimut illuutit immikkuullarissuupput, tassanimi init angissusaat, pitsaassusaat minnerunngitsumillu aamma inissisimaffii immikkuullarissuummata. Ilaqutariit ataatsit illuinut atatillugu sapernarsinnaavoq assigiisitaartitsilluni aamma naapertuilluartumik akeqartitsinissamut aalajangersaanissaq, allaat ajornarsinnaalluni. Ajornannginneruvorli tulluurtumik naapertuilluartumillu akeqartitsinissamut aalajngersaanissaq ini illuutinut allanut atappat soorlu inissiaappat pingasunik amerlanerusunilluunniit initalik. Peqqutigalugu init inissianiittut imminut sanillersuussinnaaneri ajornannginnerummat.

Ilaqutariit ataatsit illui ineqarfinnut soorlu inissianiittunut sanilliullugit pilerinartinneqarnerupput. Tamanna illunik tunisisarnermi akinillu aalajangersaasarnermi misilittakkat takutippaat.

Piffimmi pisortat inissiaataannik amerligaluttuinnartunik sanaartorfiusumi pingasunik amerlanerusunilluunniit initalinni, ilaqutariit ataatsit illui pilerinarsingaluttuinnarput.

Peqqussut atuuttoq naapertorlugu, ilaqutariit ataatsit illuini attartortut ataasiakkaat ataatsimik marlunnilluunniit initalit inatsisitigut innuttaasunut allanut sanilliullugit pitsaanerusumik inissisimapput inigisap pisiarinissaanut.

Tassa imaappoq, ullumi attartortoq illumik tigusinissaminut salliutinneqarluni periarfissaqartinneqarpoq, innuttaasut allat illumut pineqartumut neqeroornissaminut periarfissaqaanginnamik. Tamanna peqquteqarpoq, ullumikkut attartortup toqqaannartumik ini attartugartik tigusinnaammassuk, illu tamanut ammasumik tuniniarneqaangikkaluarlugu.

init attartukkat tunineqarnerinut atatillugu eqqasuutit “kammalaasorsorluni aki atorlugu tunisaaq” qimattariaqarpavut!

Taama tulluannigsumik salliutitsinerup saniatigut aamma peqqussut atuuttoq aamma naleqqutinngitsumik kinguneqarpoq, tassalu illu tunineqassammat tunisinermi akitut naliliisimaneq tunngavingalugu, tunisinermi akivia atornagu. Soorlu siusinnerusukkut oqaatigineqarnikuusoq, illu naliliivigissallugu sapernartoq, tassanimi apeqqutaammata illup qanoq issusia minnerunngitsumillu naliliivigineqarneranut pingaaruteqagaarluni inissisimaffia. Tassa imaappoq ullumikkut akimik aalajangersaasarnermi naliliinerit kisimik tunngavigineqartarput, pisisartullu qanoq naliliinersut apeqqutaanatik.

Taamatut inissisimasoqarnera ima kinguneqarpoq, ilaqutariit ataatsit illuini tunisinerik isornartorsiorneqartarnerinik akimik aalajangersaasarnerit tunisinermi akit naapertorneqartanngimmata, tamanummi ammasumik tuniniarneqarnikuunngimmata.

Matumani siunnersuut innuttaasut assigiimmik atugassatigut periarfissaqartitsinissamut tunngasuvoq.

Innuttaasut tamarmik assigiimmik periarfissaqartariaqarput pisortat pigisaannik inimik tigusinissaminut, immikkuullarissumik inissisimaneq peqqutigalugit qaffasinnerusunik naleqarlutik ininut attartukkanut inissianiittuni pingasunik imaluunniit amerlanerusunik initalinni.

Matumani siunnersuutip kingunerinaviangilaa attartortut inimik tiguisinnaanissaa, tiguserli siunissami ammasumik aammalu aki naapertuuttoq atorlugu ingerlanneqartassaaq.

Taamatut assigiimmik pierarfissaqartitsilluni tunngavissiisinnaaneq inuiaqatigiinnut aningaasartuuteqarfiunngitsumik eqqunneqarsinnaavoq.

Naalackersuisut apeqqut 2016/171-mut akissutaa takuuk imatut isumaqartut:

“Pingaartumik ‘niuernermi akiusaq’ aammalu ‘niuernermi naliliineq’ eqqarsaatigalugit aallaaviusut assigiittariaqarput.”

Tassa ima aamma paasineqarsinnaavoq, Naalackersuisut ima isumaqartut “niuernermi akiusaq” aamma “niuernermi naliliineq” assigiittut. Taamaattumik taamatut akissuteqarneq aallaavigissagaanni siunnersuut aningaasatigut kinguneqartitsinaviangilaq.

Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq allangortittariaqarpoq ammasumik, pisortat pigisaannik ilaqutariit ataatsit illuinik tunisarnermut atatillugu assigiimmik aamma naapertuilluarluni ingerlatsinissamut sinaakktissat pilersikkumallugit.

Pisortat aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassaas:

Peqqussutip misissornissaa ukiup affaanut sulinerup naligatut annertussuseqarnissaa, tamannalu naalackersuisoqarfiup susasaqartup ulluinnarni ingerlatsinermi aningaasartuutaasa iluannit matussuserneqarnissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Pisortat aamma angussavaat tamattaalluta pigisatta aki eqqortoq atorlugu tunineqartarnissaat eqqoriaalluni aki aallaaviunani. Taamaasilluni aamma illunik siornatigut pisortanit pigineqarsimasunik pisisartut, pinngitsuussagalarpaat ”kammalaasersorluni aki” atorlugu illusimaneragaanissamik.

Peqqussummi maannakktu atuuttumi ilaatigut ima allassimasoqarpoq, “Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfik tusarniaanermi akissuteqaammini inissianik illunilluunniit tigusermi ilaqutariit qaammammut ineqarnermut aningaasartuutissaannut sunniutissat naatsorsorneqartarnerannut assersuutinik ujartuivoq.

Naalackersuisut isumaat malillugu tamatumunnga assersuutissanik aalajangersimasunik takussutissiortoqassappat tamanna paatsiveerutsitsinermik eqqunngitsumillu paasissutissiinermik pilersitsiinnassaaq, tunisinermut akiusumut, taamaalillunilu taarsigassarsianut akilersuutissanut pissutsit nalorninartut arlaliusussaammata, taakkunanngalu nunami sumiiffinni assigiinngitsuni niuernermik naliliinerit assigiinngitsut kiisalu erniat ineriartornerat tamakkiisoq oqaatigineqarsinnaapput.”

Soorlu siuliani oqaatigineqartut, malunnaatilimmik nalorninartoqarpoq tunisinermit akit suut siunissami tikiqqarumaarnersut.

Illut/init siusinnerusukkut akikipallaamik imaluunniit akisuvallaamik tunineqartarsimanersut aamma ersernerluppoq, taamaattumillu aamma qularnaatsumik aningaasanut inatsimmut annerusumik minnerusumilluunniit iluanaarutaasinnaanera oqaatigiuminaappoq aammalu oqaatigiuminaalluni tunisinerit amerlariassanersut imaluunniit ikileriassanersut.

Namminersorlutik inuussutissarsiuuteqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassa:

Eqqornerusumik ammanerusumillu akinik aalajangersaasarneq ingerlanneqalissaaq, illut/init niuernermi akit atorlugit niuerutigineqartalerpata.

Aamma naatsorsuutigineqartariaqarpoq illunik tunisinerit atatillugu inuiaqatigiinni aningaasat kaaviaartinneqartut amerlanerulernissaat, tamannalu peqquteqarpoq illut tuninerit atatillugu illunik tuniniaasaasartut namminersortut atorneqarnerulernerisigut.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassa:

Pisortat illuutaannik/iniutaannik tunisinerit atatillugu tamanit malinnaaffigineqarnerulersinnaaffigineqarnera pitsanngoriaateqassaaq. Taamatuttaaq aamma innuttaasut periarfissaqalissapput illut pilerinarluartut neqeroorfigisalernissaannut, siusinnerusukkut periarfissaasimangitsaq.

ATASSUT INATSIARTUNI

Taamatut oqaaseqarlunga qilanaarivara Naalackersuisut akissuteqaateqarnissaannut aammalu partiit sinnerisa oqaaseqaatai tusarfigissallugit.